Beleidsplan Plaats de Wereld 2022- 2025

van project naar bestendig werelderf

Aanleiding

Stichting Plaats de Wereld is in 2012 opgericht. Na een korte intensieve nomadische periode zonder vaste plek, streken we eind 2013 neer in de voormalige gemeentewerf in Vries. Hier begonnen we met project de Dorpstuin en een wereldatelier als werk- en pleisterplaats om ontmoeting te faciliteren tussen diverse doelgroepen en te inspireren tot een duurzame leefstijl, gezonde voeding en creatief hergebruik. Al snel stroomden mensen toe om als vrijwilliger te komen meewerken: maatschappelijk actieve mensen, maar ook veel mensen die lang op de bank hadden gezeten vanwege ziekte, beperking of sociaal isolement. In een paar jaar tijd ontstond een florerende community die door de gemeente Tynaarlo werd gespot en gehonoreerd met een tweejarige projectsubsidie voor een laagdrempelige plek voor ontmoeting en meedoen. Johan en Yvonne Westerhof, de initiatiefnemers van Plaats de Wereld stuurden de activiteiten aan en ontwikkelden de organisatie ondertussen tot een stevige vrijwilligersorganisatie. In 2015 kocht een welwillend ondernemer het pand van de gemeente Tynaarlo om Plaats de Wereld een veilig dak boven haar hoofd te geven. Het pand werd gerenoveerd en verduurzaamd.

Ondertussen bleven er wekelijks mensen aanlopen die graag mee wilden doen en heel opvallend nam het percentage nieuwkomers (voormalig asielzoekers en nu statushouders), het percentage mensen met chronische of ongeneselijke ziekte of beperking toe. Mensen die een beschutte plek zochten om anderen te ontmoeten, weer onder de mensen te zijn en hun steentje bij te dragen.

Plaats de Wereld is een werk- en pleisterplaats geworden voor een gemêleerd gezelschap van mensen uit de gemeente Tynaarlo, gemeente Assen, Aa en Hunze en de regio Noord Drenthe/Groningen. Een gezelschap waarvan eenderde als dragende vrijwilliger mee doet en de rest, in ieder geval bij aanvang, de nodige ondersteuning en aandacht nodig had om überhaupt mee te kunnen doen.

Over de werkwijze en de resultaten is inmiddels een methodiekbeschrijving uitgebracht en heeft de Rijksuniversiteit Groningen tweemaal onderzoek gedaan naar het maatschappelijk rendement en de impact op de geestelijke gezondheid van de mensen die meedoen..
De balans opmakend, onder andere door een onderzoek naar het effect op de positieve gezondheid van de deelnemers, zagen we dat het concept Plaats de Wereld effectief en innovatief is en dat het een middel is om diverse doelgroepen uit een isolement te halen en een betekenisvolle plek te geven om mee te doen. Voor sommigen een vangnet, voor anderen een springplank. Als niet-zorgorganisatie vangen we een grote groep mensen op, die regulier bij zorg in de vorm van dagbesteding terecht zou kunnen, maar door hier mee te doen ‘gewoon’ vrijwilliger worden, waar nodig met begeleiding. Als zorgzame plek, kunnen we dus op menselijker, gelijkwaardiger én goedkopere manier een inspirerende plek zijn waar mensen naar vermogen betekenisvol bijdragen. Dit concept spreekt tot de verbeelding en er was de afgelopen jaren veel belangstelling voor de ontwikkelde methodiek. Inmiddels is een innovatieproject gestart, gefinancierd door de provincie Drenthe om ook elders in de provincie vergelijkbare plekken voor ontmoeting en meedoen te helpen ontwikkelen. Het eerste project, Assen Bloeit heeft in 2022 haar deuren geopend.

Om alle positieve ontwikkeling en groei te consolideren is het tijd voor een volgende stap, namelijk verstevigen van de organisatie, uitbreiden van onze impact m.b.t. de positieve gezondheid en continuïteit in de inkomsten om kwaliteit te kunnen blijven waarborgen. Vandaar dit plan van aanpak om verder te kunnen groeien en voor meer mensen én aan meer gemeenten en partners een laagdrempelige werk- en pleisterplaats te bieden. We hopen dat we hierbij kunnen rekenen op de steun van al die beleidsmakers, overheden, organisaties en partners die enthousiast zijn over wat Plaats de Wereld betekent voor de samenleving.

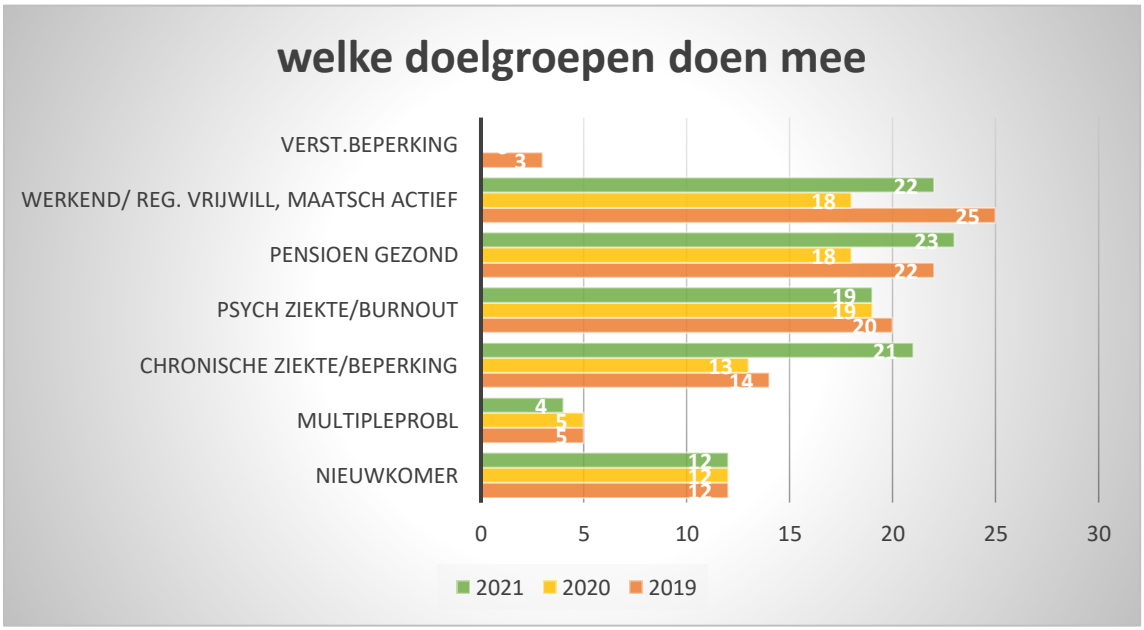

De winst van Plaats de Wereld

We zetten kort uiteen welke effecten de laagdrempelige activiteiten van Plaats de Wereld hebben op individuen, community-vorming en solidariteit, inspiratie en kennisdeling over maatschappelijke participatie en verbinding in het maatschappelijk speelveld.

Effecten op de mensen die meedoen in de laagdrempelige activiteiten:

- **Preventieve effecten: We zien dat meedoen onder andere betekent dat mensen** in plaats van een dagbestedingsindicatie aanvragen, meedoen als vrijwilliger met ondersteuning. Dat anderen in plaats van naar de voedselbank te gaan zelf groente leren verbouwen. Dat sommigen in plaats van een beroep te doen op professionele zorg veel oplossen met informele (mantel)zorg binnen de community. Anderen, in plaats van een beroep doen op financiële hulp of hulpmiddelen onderling delen wat ze hebben (kleding, witgoed, fietsen, medische hulpmiddelen). We zien dat er mensen zijn die voorheen medicatie namen tegen depressie, angst of onrust, nu afbouwen of helemaal zonder kunnen. Ze wijden dit zelf aan het positieve effect van buitenlucht, zelfvertrouwen en van betekenis zijn. Tenslotte in plaats van dure re-integratietrajecten rolt een deel van de mensen zonder bemiddeling, maar met steun vanuit (het netwerk van) Plaats de Wereld in werk, vrijwilligerswerk of zet stappen richting studie of zelfontplooiing. Deze effecten blijken uit de beschreven casuïstieken uit het onderzoek dat het HANNN (Healthy Aging Netwerk Noord Nederland) in 2018 heeft gedaan en uit de monitoring door middel van voortgangsgesprekken door onze vrijwilligers coördinatoren. Een wetenschappelijke onderbouwing door onderzoek van de Rijksuniversiteit in 2019 en 2021 toont aan dat er grote verbetering is bij de mensen die bij Plaats de Wereld meedoen op de gebieden van eenzaamheid, structuur en dagritme en geestelijke gezondheid. Ook berekende de rug een maatschappelijke waarde van Plaats de wereld op basis van de ZRM die ook gemeenten hanteren bij het stellen van indicaties.

- **Netwerk en vriendschap in plaats van sociaal isolement en eenzaamheid.** Ruim de helft van de mensen die komt meedoen zegt eenzaam te zijn, in een sociaal isolement te zitten en behoefte te hebben aan contacten. In de voortgangsgesprekken die met alle mensen die meedoen periodiek worden gevoerd geven deelnemers unaniem aan zich welkom, gewaardeerd te voelen en fijne contacten te hebben opgebouwd, het gevoel van eenzaamheid is in de meeste gevallen helemaal verdwenen.

Community-vorming en solidariteit:

- **Saamhorigheidsgevoel:** Wekelijks geven tussen de 80 en 100 vaste mensen het werelderf van Plaats de Wereld vorm in groene, ambachtelijke en culinaire activiteiten, hierdoor ontstaat een sterk saamhorigheidsgevoel. Mensen uit verschillenden doelgroepen die elkaar in het dagelijks leven niet vanzelfsprekend treffen, leren elkaar kennen en er ontstaat begrip en warme contacten en onderlinge hulp.
- **Onderling begrip en zorg:** Doordat mensen in vaste groepen per dagdeel werken ontstaan er duurzame contacten en leren mensen met verschillende achtergronden elkaar kennen en ontstaat er onderling begrip en zorg. Een veelgehoorde opmerking is: het voelt hier als familie, dit is mijn tweede thuis en ook dit is een warm nest waar ik mezelf kan zijn.

Inspiratie en kennisdeling

De gemeente Tynaarlo in al zijn facetten, maatschappelijke organisaties uit de regio, initiatiefnemers van sociale projecten, maar ook het HANNN en professionals uit de wereld van zorg en welzijn, werkcoaches van werkplein Drentse Aa, vluchtelingenwerk, de plaatselijke dorpsverenigingen komen regelmatig over de vloer en onderschrijven het unieke en innovatieve karakter van deze werk- en pleisterplaats. Bijeenkomsten over maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwkomers, eenzaamheid, zorg of conferenties over krimp en duurzaam (sociaal) ondernemen: Plaats de Wereld wordt vaak gevraagd mee te doen, mee te denken en haar ervaring te delen. Dat was voor ons de aanleiding om een methodiekbeschrijving uit te geven en onze kennis en ervaring te delen. Maar ook over de grenzen heen wordt samengewerkt: met maatschappelijke projecten in Azië, Afrika en Latijns Amerika. Juist die interculturele kennisdeling is voor ons een bron van inspiratie.

Richting toekomst

Wat is er nodig om de werk- en pleisterplaats van Plaats de Wereld toekomstbestendig te maken?

1) Professionalisering van de vrijwilligersorganisatie, zonder het unieke karakter van de organisatie te verliezen. Het doel is het waarborgen van kwaliteit en het verder ontwikkelen van met name de springplankfunctie. Hierbij moet het aantal uren professionele aansturing, onderzoek en monitoren uitgebreid worden naar 3 fte . Dit is nodig om op de toenemende behoefte aan begeleiding te kunnen inspelen, verder inzicht te krijgen in de preventieve en activerende werking van de werk- en pleisterplaats en voor continuiteit in de communicatiestructuur, afstemming en aansturing van de activiteiten .
2) Een gezonde financiële basis ontwikkelen om kwaliteit en continuïteit te kunnen waarborgen: o.a. om de vaste lasten zoals een beloning voor beroepskrachten in verhouding met verantwoordelijkheden en taken, te kunnen dekken.
   Naast het realiseren van een stabiele basisfinanciering, werken we verdienmodellen uit zodat een deel van de activiteiten zichzelf kan bedruipen.
3) Om extra activiteiten te kunnen ontplooien waardoor we een bredere impact op positieve gezondheid hebben zowel wat betreft de geestelijke gezondheid, sociaal welbevinden en fysieke gezondheid, doen we voor 2023 – 2025 een aanvraag bij fondsen voor een tweetal projecten. Te weten een keukenproject Samen gezond en een atelierproject rond cultureel erfgoed, creativiteit en noaberschap.

Huidige financiering

Tot 2020 kreeg Plaats de Wereld haar inkomsten uit een (jaarlijkse) projectsubsidie van de gemeente Tynaarlo, uit inkomsten uit activiteiten, verkoop, projectgelden en giften van donateurs en sponsors. Vanaf 2023 hebben we een meerjarensubsidie van de gemeente Tynaarlo voor de werk- en pleisterplaats. Ook hebben we vanaf 2022 een meerjarenproject Buurtplaatsen met financiering van de provincie Drenthe. Verder zijn er ca. 100 donateurs die Plaats de Wereld jaarlijks met €100,- steunen. Na de coronapandemie zien we in de loop van 2022 dat het inkomen uit verkoop van atelierproducten en inkomen uit educatieve activiteiten weer toeneemt en terug is op het niveau van 2019. Aangezien de kosten wat betreft personeel en huisvesting stijgen (o.a. energie), is het noodzakelijk dat de inkomsten hiermee gelijke tred houden.

Onderdelen van Plaats de Wereld

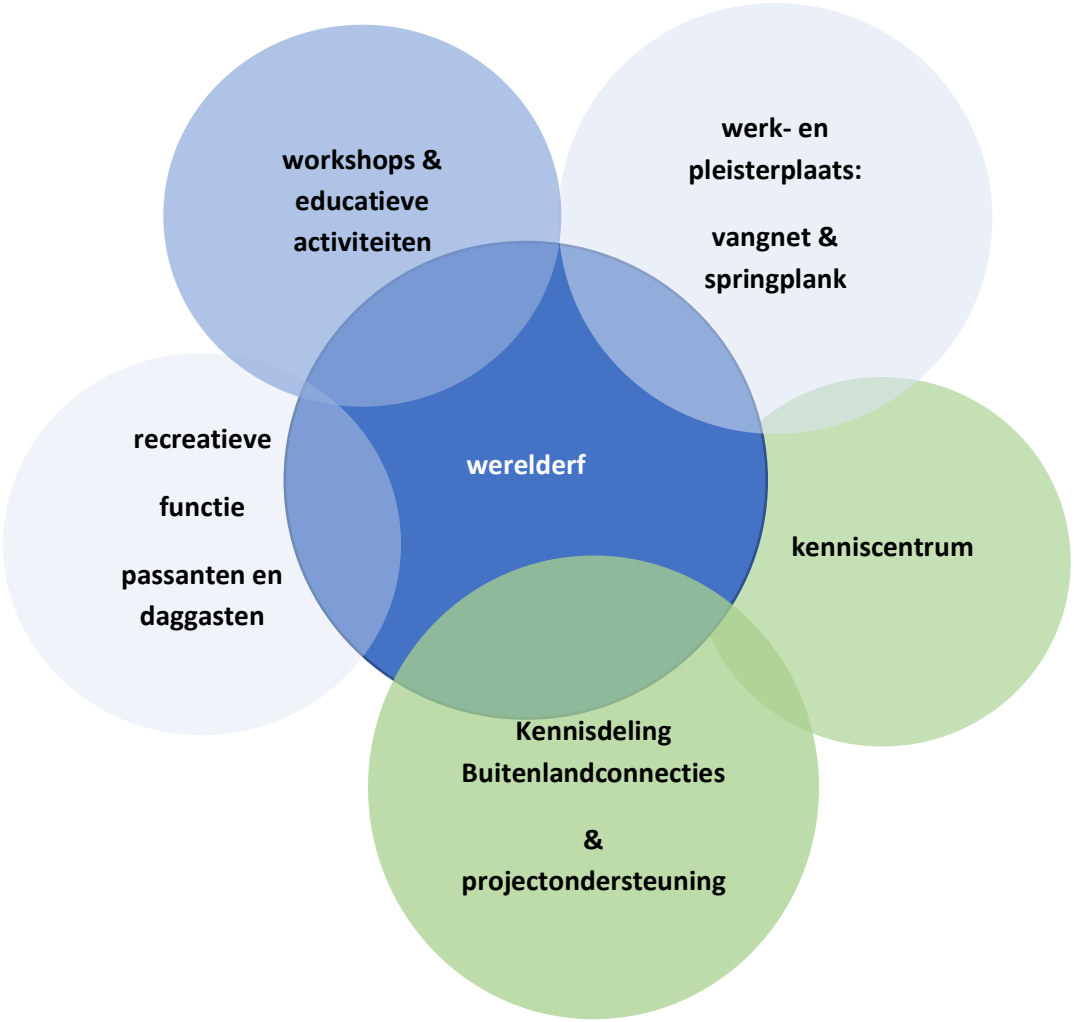

Meerjarenwerkplan op hoofdlijnen

De onderstaande onderdelen worden uitgewerkt in een jaarplan wat de rode draad is voor het kalenderjaar en het stramien voor het jaarverslag.

Werk- en pleisterplaats

- Advisering en begeleiding opstart nieuwe buurtplaatsen in de regio
- Meer inclusie doordat cliënten van zorginstellingen meewerken in de dagactiviteiten (Kentalis, Interzorg, Visio de Brink)
- Meer inkomsten uit activiteiten: verkoop, keuken
- Monitoren effect op positieve gezondheid van deelnemers
- Kwaliteitsbewaking en professionele aansturing en waar nodig individuele begeleiding van kwetsbare deelnemers

Randvoorwaarden: 3 fte betaalde uren beroepskracht, procesbegeleiding/coaching/advies in gesprekken gemeenten, werk- en marketingplan inkomsten uit activiteiten, webwinkel, bewegwijzering, onderzoek sociaal rendement en preventieve functie

Zelfvoorziening

- Meer bezoekers: meer verkoop + webshop
- Keuken & dorpsdiners: uitbreiding d.m.v. project gericht op continue training op gebied van gezonde en betaalbare voeding. Traject richting zelfvoorziening door inkomensgenererende activiteiten
- Wisselende exposities & open dagen

Randvoorwaarden: gastvrouwen/-heren op elk dagdeel, verruiming openingstijden naar weekend, PR & publiciteit inhuren, vrijwilligers webwinkelteam, inrichting tuin/terras, bewegwijzering, betaalde uren aansturing keuken, vloer keuken sealen

Educatie

- Breder workshopaanbod: uitbreiding met kunstzinnige vorming, cultuur, ambachtelijk en zelfvoorzienend leven
- Aanbod voor kinderen en jongeren ontwikkelen en vermarkten
- 25% meer inkomsten uit workshops door uitbreiding workshopaanbod met externe workshopleiders

Randvoorwaarden: continuïteit in PR & publiciteit inhuren , workshopteam van vrijwilligers voor facilitering, externe workshopleiders

Adviesfunctie/kenniscentrum

- Externe lezingen (ook landelijk)
- Methodiekbeschrijving & publicaties
- Strategische samenwerking met gemeenten, WPDA, HANNN, etcetera
- Langdurig onderzoek/monitoren sociaal rendement. Objectief, onafhankelijk en diepgaand de preventieve effecten van meedoen monitoren en in beeld brengen (zowel kwalitatief als kwantitatief) en hiervoor een beroep doen op externe expertise voor interpretatie data.

Randvoorwaarden: voldoende overheaduren uit subsidie en fondsen om hier tijd in te kunnen investeren, continuïteit in PR & publiciteit door dit in te huren, profilering in professioneel landschap.

Organisatieontwikkeling

Het is wenselijk om het aantal sponsors & donateurs (partners & vrienden) uit te breiden en hiermee een stabiele basis van 'vrije' middelen te hebben om aan te wenden.

- Interne communicatiestructuur verbeteren: afstemming en overleg tussen aansturende vrijwilligers & beroepskrachten (kernteam, rode draad overleg)
- Kwaliteit & veiligheid: team BHV'ers uitbreiden naar 4 personen, afronden renovatie, opstellen calamiteitenplan, installeren vertrouwenspersoon
- Deskundigheidsbevordering vrijwilliger coördinatoren: betere inschatting, strategisch werven, uitvoeren deel van onderzoek/monitoren sociaal rendement
- Van 1 fte groei naar 3 fte
- Afronden renovatie en inrichting:
  Verbeteren akoestiek/verlichting voor m.n. oudere doelgroepen noodzakelijk
  Zonwering voor zomer + zonwering op terras
  Toegankelijkheid terrein: bewegwijzering vanuit dorp

Ontwikkeling d.m.v. projecten

Om extra activiteiten te kunnen ontplooien waardoor we een bredere impact op positieve gezondheid hebben zowel wat betreft de geestelijke gezondheid, sociaal welbevinden en fysieke gezondheid, doen we voor 2023 – 2025 een aanvraag bij fondsen voor een tweetal projecten.

Te weten een keukenproject Samen gezond en een atelierproject Sankofa rond cultureel erfgoed, creativiteit en noaberschap. Hiermee kunnen we verdieping aanbrengen in de functie van werk- en pleisterplaats, programma ontwikkelen dat ook bij andere buurtplaatsen in Drenthe gebruikt kan worden en zelfs een aantal modules die we ook kunnen aanbieden aan de projecten elders in de wereld.

Overdraagbaar maken van concept en advisering en hulp bij opstart Buurtplaatsen in Drenthe

Met subsidie van de provincie werken we aan het overdraagbaar maken van de methodiek van Plaats de Wereld, het ontwikkelen van een handboek en training en tussen 2022 en 2025 mee te werken aan de opstart van drie buurtplaatsen in de provincie Drenthe. Inmiddels is in 2022 in Assen de eerste buurtplaats gestart.